

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z RELIGII NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE W KLASIE V

na podstawie programu

„Przez prawdę, piękno i dobro zdobywamy świętość”

ks. K. Mielnicki, E. Kondrak

oraz podręcznika AZ-21-01/20-KI-2/20

Szczęśliwi, którzy szukają prawdy

ks. K. Mielnicki, E. Kondrak

Ogólne kryteria ocen z religii:

CELUJĄCY

- uczeń posiadał wiedzę i umiejętności wymagane na ocenę bardzo dobrą oraz samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,

CYTATY, MODLITWY, PIEŚNI, KATECHIZM

- dokładna znajomość cytatu wraz ze znajomością źródła (np. Ewangelia św. Mateusza), wyznaczone treści z katechizmu, modlitwy, pieśni, przedstawione w terminie

ZESZYT PRZEDMIOTOWY

- wszystkie tematy
- zapisy
- prace domowe
- staranne pismo
- własne materiały
- ilustracje itp.

PRACE DOMOWE

- staranne wykonanie
- treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach
- dużo własnej inwencji
- twórcze

KARTKÓWKI, SPRWDZIANY

- wszystkie polecenia wykonane poprawnie
- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy

ODPOWIEDZI USTNE

- wiadomości zawarte w podręczniku i zeszycie
- wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język

AKTYWNOŚĆ

- wyróżnia się aktywnością na lekcji
- korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie

BARDZO DOBRY – wymagania dopełniające

Uczeń:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania katechezy, posiada uzupełniony zeszyt, jest zdyscyplinowany,
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami,
- chętnie i systematycznie uczestniczy w katechezie,
- wyróżnia się aktywnością na tle grupy katechizowanych,
- zachowuje szacunek dla „świętych” miejsc, czasu modlitwy i słuchania Słowa Bożego, znaków religijnych.

CYTATY, MODLITWY, PIEŚNI, KATECHIZM

- dokładna znajomość cytatu , wyznaczone treści z katechizmu, modlitwy, pieśni

ZESZYT PRZEDMIOTOWY

- starannie prowadzony
- wszystkie tematy i notatki
- prace domowe

PRACE DOMOWE

- merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem
- staranne, czytelne , rzeczowe

KARTKÓWKI, SPRWDZIANY

- 75% spełnionych wymagań podstawowych (łatwe, praktyczne, przydatne życiowo, niezbędne)
- 75% spełnionych wymagań rozszerzających (bardzo trudne i trudne, teoretyczne, naukowe)

ODPOWIEDZI USTNE

- wiadomości z podręcznika i zeszytu prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem
- odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych

AKTYWNOŚĆ

- przygotowany do lekcji
- zgłasza się do odpowiedzi
- wypowiada się poprawnie
- uczeń zawsze przygotowany
- często zgłasza się do odpowiedzi, odpowiada poprawnie

DOBRY – wymagania rozszerzające

- opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

CYTATY, MODLITWY, PIEŚNI, KATECHIZM

- przytoczenie sensu cytatu własnymi słowami

ZESZYT PRZEDMIOTOWY

- zeszyt staranny
- luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)

PRACE DOMOWE

- wskazują na zrozumienie tematu
- niezbyt twórcze

KARTKÓWKI, SPRWDZIANY

- 75% zadań podstawowych
  - 50% wymagań
- rozszerzających

ODPOWIEDZI USTNE

- wyuczone na pamięć wiadomości
  - uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami
- potrzebna pomoc nauczyciela

AKTYWNOŚĆ

- stara się być przygotowany do lekcji
- w niej uczestniczy

DOSTATECZNY - podstawowe

- opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

CYTATY, MODLITWY, PIEŚNI, KATECHIZM

- niezbyt dokładna znajomość sensu cytatu

ZESZYT PRZEDMIOTOWY

- zeszyt czytelny
- braki notatek, prac domowych (do 40% tematów)

PRACE DOMOWE

- powiązane z tematem
- niestaranne

KARTKÓWKI, SPRWDZIANY

- 75% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych (bardzo łatwe i łatwe, niezbędne w dalszej edukacji)

ODPOWIEDZI USTNE

- wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć

- odpowiedź niestaranna

AKTYWNOŚĆ

- mało aktywny
- nie wykazuje chęci współpracy

DOPUSZCZAJĄCY– wymagania konieczne

- w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

CYTATY, MODLITWY, PIEŚNI, KATECHIZM

- skojarzenia z treścią cytatu

ZESZYT PRZEDMIOTOWY

- pismo niestaranne
- liczne luki w zapisach (do 70% tematów)

PRACE DOMOWE

- pismo niestaranne
- liczne luki w zapisach (do 70% tematów)

KARTKÓWKI, SPRWDZIANY

50% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych

ODPOWIEDZI USTNE

- słabe wiązanie faktów i wiadomości
- chaos myślowy i słowny
- odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy

AKTYWNOŚĆ

- niechętny udział w lekcji

NIEDOSTATECZNY:

Uczeń: nie opanował podstawowych umiejętności i wiadomości z zakresu oceny dopuszczającej odmawia wszelkiej współpracy, ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

- brak jakiejkolwiek znajomości cytatów
- praca nie na temat
- brak rzeczowości w pracy
- brak pracy
- poniżej 30% odpowiedzi dotyczących wiedzy podstawowej
- słabe wiązanie faktów i wiadomości
- chaos myślowy i słowny

- odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy
- dużo pytań pomocniczych

WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE WEDŁUG DZIAŁÓW

- 1.SZUKAM PRAWDY
- 2.PISMO ŚWIETE W ŻYCIU CHRZEŚCIJANINA
- 3.HISTORIA ZBAWIENIA : PATRIARCHOWIE
- 4.SPOTKANIE Z JEZUSEM W SAKRAMENTACH
- 5.MOJA CODZIENNOŚĆ
- 6.DZIEJE KOŚCIOŁA
- 7.PRZEWODNICZY W DRODZE DO SZCZĘŚCIA
8. WYDARZENIA ZBAWCZE

NA OCENĘ CELUJĄCĄ

DZIAŁ 1

- podaje argumenty, że pseudonaukowe przepowiednie i zapowiedzi końca świata są sprzeczne z chrześcijaństwem

DZIAŁ 2

- interpretuje teksty biblijne mówiące o stworzeniu świata,
- wyjaśnia relacje między biblijną nauką o stworzeniu a osiągnięciami nauk przyrodniczych
- omawia stanowisko Kościoła na temat teorii pochodzenia człowieka od małpy.

DZIAŁ 3

- wyjaśnia, że wiara polega na wyjściu poza granicę tego, co jest dla człowieka logiczne i zrozumiałe,
- omawia rolę Mojżesza i Jozuego jako mediatora między Bogiem a narodem,
- uzasadnia typiczne podobieństwo Izaaka do Jezusa.

DZIAŁ4

- interpretuje teksty liturgiczne odnoszące się do chrztu,
- omawia liturgiczne i paraliturgiczne formy liturgii Kościoła,
- rozpoznaje i wyjaśnia chrześcijańską wartość wybranych sakramentaliów.

DZIAŁ 5

- sposoby włączenia się w wolontariat w swojej miejscowości lub okolicy.

DZIAŁ 6

- wyjaśnia, na czym polega męczeństwo ducha (białe męczeństwo),

- omawia problemy związane z inkulturacją chrześcijaństwa w pierwszych wiekach,
- wyjaśnia, na czym polega misyjna natura Kościoła.

DZIAŁ 7

- wskazuje różnice między objawieniem Bożym a objawieniami prywatnymi,
- wyjaśnia znaczenie misji pokojowych.

DZIAŁ 8

- charakteryzuje działalność kółek różańcowych,
- podaje, że rok liturgiczny przebiega według cyklu A, B, C,
- omawia prawdę wiary o wcieleniu Bożego Syna,
- omawia działalność Papieskiego Dzieła Misyjnego Dzieci,
- podaje przykłady współczesnego konsumpcjonizmu

NA OCENĘ BARDZO DOBRĄ

DZIAŁ 1

- charakteryzuje pseudowartości proponowane przez współczesny świat,
- interpretuje biblijną perykopę o zwiastowaniu,
- interpretuje biblijną perykopę o uzdrowieniu paralityka (Mt 9,1-8),
- uzasadnia, że o własnych siłach człowiek nie jest w stanie wyzwolić się z grzechu i potrzebuje Bożej pomocy.
- interpretuje biblijną perykopę o Zacheuszu (Łk 19,1-10),
- uzasadnia, dlaczego Boga (Jezusa) trzeba nieustannie szukać.
- podaje, czego symbolem jest siewca, ziarno, chwast, żniwo, połów i sieć.

DZIAŁ 2

- podaje cechy wybranych gatunków literackich (teksty mądrościowe i opisujące działanie Boga),
- podaje przykłady tekstów biblijnych, które można rozumieć dosłownie i jako pouczające opowiadania,
- wyjaśnia, że obserwując świat można dostrzec mądrość i wielkość Boga,
- interpretuje tekst biblijny o grzechu pierworodnym i o obietnicy zbawienia,
- interpretuje biblijne opowiadanie o Kainie i Ablu,
- wyjaśnia teksty liturgiczne odnoszące się do sakramentu pokuty,
- wyjaśnia symbolikę wieży Babel,
- wyjaśnia pojęcia: ateizm, niewiara, zwątpienie, agnostycyzm,
- uzasadnia, że człowiek rozwija się i czyni dobro wtedy, gdy szanuje Boże prawo.

DZIAŁ 3

- uzasadnia, że Izrael jest nadal narodem wybranym,
- omawia, że Bóg jest wierny swoim obietnicom i chce stale przebywać w naszym życiu,
- uzasadnia, dlaczego warto ufać Bogu w trudnych sytuacjach,
- podaje przykłady prześladowania wobec Izraelitów w Egipcie oraz antysemityzmu
- wobec współczesnych wyznawców judaizmu,
- opisuje reakcję Izraelitów na trudy wędrówki przez pustynię,
- uzasadnia, że woda ze skały i manna, wąż miedziany były znakiem troski Boga o naród wybrany,
- uzasadnia, że manna z nieba jest zapowiedzią Eucharystii,
- wyjaśnia, na czym polegały zobowiązania Boga i Izraelitów w przymierzu,

- wyjaśnia, dlaczego tablice z Dekalogiem nazwane są tablicami Świadczenia,
- charakteryzuje Boże kryteria wyboru ludzi,

DZIAŁ 4

- wyjaśnia, na czym polega nowe życie otrzymane na chrzcie,
- wyjaśnia symbolikę obrzędów chrztu,
- wyjaśnia, na czym polega udział w misji kapłańskiej, prorockiej i królewskiej,
- omawia sposoby odpowiedzi człowieka na słowo Boże,
- wyjaśnia, dlaczego kapłan wypowiada słowa modlitwy w liczbie mnogiej,
- interpretuje znaki, symbole liturgiczne oraz postawy występujące podczas liturgii,
- uzasadnia, że do życia prawdziwie chrześcijańskiego konieczna jest stała więź z Chrystusem,
- uzasadnia, że pozdrowienia chrześcijańskie są wyrazem szacunku wobec pozdrawianej osoby oraz przekonań religijnych.

DZIAŁ 5

- interpretuje perykopę biblijną o bogaczu i Łazarzu (Łk 16,19-31),
- charakteryzuje konsekwencje wykroczeń przeciw przykazaniom I–III.
- interpretuje przypowieść o niełitościwym dłużniku,
- interpretuje przypowieść o talentach,
- uzasadnia, dlaczego należy zachować równowagę między pracą, modlitwą, przebywaniem z innymi i odpoczynkiem,
- wyjaśnia słowa Jezusa „Więcej szczęścia jest w dawaniu, aniżeli w braniu” (Dz 20,34-35).

DZIAŁ 6

- wyjaśnia przyczyny niechęci Żydów do chrześcijan w I w.,
- definiuje pojęcie inkulturacji,
- uzasadnia wartość chrześcijańskich zasad w kształtowaniu się i rozwoju europejskich społeczeństw,
- charakteryzuje benedyktyńską regułę zakonną, ukazując jej aktualność dla współczesnego człowieka,
- relacjonuje wpływ męczeńskiej śmierci św. Stanisława na późniejsze zjednoczenie kraju,
- charakteryzuje rolę królowej Jadwigi w krzewieniu wiary chrześcijańskiej.

DZIAŁ 7

- interpretuje teksty świętych odnoszące się do Aniołów Stróżów,
- potrafi ocenić, co nam pomaga, a co przeszkadza w osiągnięciu świętości,
- interpretuje teksty biblijne mówiące o miłosierdziu Jezusa,
- uzasadnia, że służba Bogu jest służbą Ojczyźnie,
- omawia historię cudownego obrazu Matki Bożej Częstochowskiej,
- uzasadnia wartość modlitewnej jedności w godzinie „Apelu jasnogórskiego”.

DZIAŁ 8

- omawia historię różańca,
- uzasadnia, że modlitwa za zmarłych jest przejawem wiary w życie wieczne oraz wyrazem nadziei, która się spełni przy spotkaniu w niebie,
- wyjaśnia przesłanie prefacji o zmarłych,

- wyjaśnia, dlaczego w każdym roku liturgicznym powtarzamy uobecnianie w liturgii wydarzeń zbawczych,
- wyjaśnia tradycyjną symbolikę świąt Bożego Narodzenia,
- uzasadnia, że Bóg daje znaki na naszej drodze do poznania i spotkania Chrystusa,
- wyjaśnia zadania Jezusa-Mesjasza,
- charakteryzuje postawę Jezusa wobec kusiciela,
- opowiada o wydarzeniach związanych ze zmartwychwstaniem Jezusa (J 20,1-8),
- interpretuje wymowę symboli Ducha Świętego,
- wyjaśnia znaczenie znaków towarzyszących zesłaniu Ducha Świętego.

NA OCENĘ DOBRĄ

DZIAŁ 1

- interpretuje przypowieść o domu na skale,
- wyjaśnia znaczenie porównań: dom, kopanie fundamentu, skała, ziemia, powódź,
- podaje przykłady przewodników, którzy pomagają odróżnić wartości od pseudowartości,
- uzasadnia, że pójście za prawdą wymaga nieustannego podejmowania wyborów,
- wyjaśnia, na czym polega miłość bezwarunkowa,
- omawia prawdę, że grzech jest przeszkodą w poznaniu i akceptacji prawdy o sobie i o Bożej miłości,
- charakteryzuje konsekwencje zaproszenia Jezusa do swego serca (życia),
- charakteryzuje życie człowieka jako ciągłe poszukiwanie Boga,
- opowiada przypowieści o chwaście i o sieci.

DZIAŁ 2

- wyjaśnia pojęcia: objawienie, natchnienie biblijne,
- podaje przykłady znanych ludzi oraz biblijnych bohaterów, którzy spotkali się z Bogiem,
- uzasadnia potrzebę czytania Pisma Świętego i wyjaśniania jego tekstów,
- omawia założenia teorii ewolucji,
- podaje przykłady niewłaściwej interpretacji tekstu o stworzeniu świata,
- wyjaśnia, na czym polegał bunt aniołów wobec Boga,
- interpretuje tekst biblijny o stworzeniu człowieka,
- wyjaśnia wybrane symbole w biblijnym opisie grzechu pierworodnego i Protoewangelii,
- opisuje sposób działania szatana (węża),
- wyjaśnia, że grzechy główne są źródłem innych grzechów.
- wskazuje biblijne podstawy sakramentu pokuty,
- uzasadnia, dlaczego należy systematycznie przystępować do sakramentu pokuty,
- wyjaśnia, co znaczy być człowiekiem prawym,
- określa, że egoizm i pycha są przyczyną konfliktów,
- uzasadnia, że potrzebujemy łaski Bożej, by żyć i pracować w jedności z innymi ludźmi.

DZIAŁ 3

- charakteryzuje postać Abrahama i wyjaśnia, dlaczego nazywamy go „ojcem wierzących”,
- określa miejsce Abrahama w historii zbawienia,
- wymienia owoce heroicznej wiary Abrahama,
- wyjaśnia sens próby wiary Abrahama,
- omawia okoliczności zmiany imienia Jakuba na Izrael,
- uzasadnia konieczność samodyscypliny i pracy nad sobą,
- charakteryzuje rolę Józefa na dworze faraona,

- wyjaśnia, dlaczego Izraelici w Egipcie stali się niewolnikami,
- uzasadnia, że antysemityzm jest grzechem.
- wyjaśnia pojęcie „Pascha” oraz na czym polegała Pascha Izraelitów,
- charakteryzuje zniewolenia współczesnego człowieka,
- opowiada o wybranych wydarzeniach z wędrówki Izraelitów przez pustynię,
- omawia symbolikę węża miedzianego umieszczonego na palu,
- wyjaśnia słowa wstępu do Dekalogu,
- opowiada o odnowieniu przymierza przez naród wybrany z inicjatywy Jozuego,
- określa, że sędziowie byli przywódcami Izraelitów, powołanymi przez Boga, by wyzwolić ich z ucisku nieprzyjaciół,
- wyjaśnia związek niezwyklej mocy Samsona ze ślubami złożonymi Bogu,
- wyjaśnia, co to był przybytek Pański.

DZIAŁ 4

- wymienia obrzędy wyjaśniające chrzest,
- definiuje pojęcie liturgii Kościoła,
- wymienia sposoby obecności Chrystusa w liturgii,
- charakteryzuje działanie Boga i człowieka w liturgii,
- charakteryzuje liturgię jako dialog Boga z człowiekiem,
- omawia, co zawiera i do czego służy lekcjonarz,
- wymienia za kogo i z kim modlimy się w drugiej modlitwie eucharystycznej,
- wyjaśnia treść czterech aklamacji,

DZIAŁ 5

- charakteryzuje konsekwencje swoich działań w chwili obecnej, dorosłym życiu oraz w wieczności,
  - uzasadnia wartość i potrzebę oddawania czci Bogu,
  - charakteryzuje różnice w relacjach między osobami bliskimi i obcymi,
  - wyjaśnia, dlaczego konsekwencją samotności może być niechęć do życia,
  - omawia sposoby zapobiegania konfliktom,
  - wyjaśnia, na czym polega umiejętność słuchania innych,
  - uzasadnia, że praca nad rozwojem umiejętności jest realizacją zadań powierzonych mu przez Boga,
  - wyjaśnia wartość czasu wolnego i wymienia możliwości jego zagospodarowania,
  - uzasadnia, że tylko właściwe korzystanie z osiągnięć techniki pozwala zaoszczędzić czas,
- charakteryzuje owoce zaangażowania się w wolontariat.

DZIAŁ 6

- podaje przykłady prześladowania chrześcijan współcześnie (np. Asi Bibi),
- charakteryzuje postawę chrześcijan-męczenników (I–IV w.),
- charakteryzuje postawę św. Pawła wobec przejawów kultury greckiej i rzymskiej,
- opisuje przemiany cywilizacyjne związane z wprowadzeniem chrześcijaństwa,
- podaje znaczenie sentencji „Ora et labora”,
- omawia wpływ benedyktynów na rozwój cywilizacji i kultury europejskiej,
- przedstawia motywy osobiste i polityczne przyjęcia chrztu przez Mieszka I,
- charakteryzuje konflikt pomiędzy bp. Stanisławem a królem Bolesławem Śmiałym,
- wymienia św. Jadwigi zasługi dla chrześcijaństwa.

DZIAŁ 7

- charakteryzuje rolę Anioła Stróża w życiu człowieka,
- wykazuje związek fragmentu Mdr 4,7.9-10.13-15 z życiem św. Stanisława,
- uzasadnia, dlaczego św. Stanisław Kostka został wybrany na patrona dzieci i młodzieży,
- podaje przykłady sytuacji, w których potrzebujemy miłosierdzia ze strony Boga i ludzi,
- wymienia wartości płynące z przynależności do państwa polskiego,
- uzasadnia słuszność walki o dobro Ojczyzny,
- wyjaśnia znaczenie jasnogórskiego sanktuarium dla Polaków.

DZIAŁ 8

- omawia przesłanie orędzia Matki Bożej z Fatimy,
- uzasadnia, że w tajemnicach różańca rozważamy wydarzenia z życia Pana Jezusa i Jego Matki,
- wyjaśnia, że Bóg przez konkretne wydarzenia w dziejach świata i konkretnych ludzi prowadzi nas do zbawienia,
- uzasadnia wartość chrześcijańskich tradycji związanych ze świętami Bożego Narodzenia,
- uzasadnia, że tradycja pomaga we właściwym przeżywaniu prawd wiary,
- wyjaśnia symbolikę darów złożonych przez mędrców,
- wyjaśnia, dlaczego przyście Jezusa na ziemię ma znaczenie dla całej ludzkości,
- omawia treść perykopy o kuszeniu Jezusa,
- wyjaśnia duchowe znaczenie pustyni,
- uzasadnia konieczność duchowej bliskości z Jezusem dla skutecznej walki z pokusami,
- omawia liturgię Wigilii Paschalnej,
- omawia teksty biblijne i pozabiblijne o śmierci i zmartwychwstaniu Jezusa,
- charakteryzuje znaczenie spotkań ze Zmartwychwstałym dla umocnienia wiary Jego uczniów,
- podaje prawdę, że w sakramencie bierzmowania Duch Święty umacnia chrześcijan do bycia świadkami Chrystusa.

NA OCENĘ DOSTATECZNĄ

DZIAŁ 1

- podaje przykłady działania kochającego Boga w swoim życiu,
- uzasadnia, że poszukiwanie Boga oznacza otwarcie się na Jego Miłość (jak Maryja),
- formułuje własną modlitwę dziękczynną za miłość okazywaną przez Boga,
- wymienia najważniejsze wartości w życiu człowieka,
- określa, jaki ideał siebie chciałby osiągnąć, który będzie podobał się Panu Bogu,
- uzasadnia, że warto poszukiwać Jezusa pomimo swojej grzeszności,
- podaje przykłady gubienia i odnajdywania Boga w życiu chrześcijanina,
- definiuje modlitwę jako spotkanie i dialog z Bogiem,
- podaje definicję piekła i nieba oraz wyjaśnia, czym są,
- wyjaśnia, dlaczego Bóg pozwala żyć obok siebie ludziom dobrym i złym,
- wyjaśnia, na czym będzie polegał sąd ostateczny i szczegółowy.

DZIAŁ 2

- uzasadnia, że czytając Pismo Święte, możemy doświadczyć spotkania z Bogiem,
- wymienia księgi Starego i Nowego Testamentu oraz podaje ich skróty i sposób ich

zapisu,

- rozróżnia wybrane rodzaje i gatunki literackie w Biblii,
- omawia, co to znaczy „stworzyć”, „tworzyć”,
- wymienia zadania, jakie Bóg przekazał człowiekowi,
- wyjaśnia, że źródłem godności człowieka jest jego podobieństwo do Boga,
- wyjaśnia pojęcia: „anioł”, „zbuntowany anioł”, szatan,
- podaje i omawia sytuacje, w których zwracamy się do aniołów o pomoc,
- charakteryzuje istotę grzechu pierworodnego,
- wymienia i omawia skutki grzechu pierworodnego w życiu człowieka,
- na podstawie tekstu biblijnego uzasadnia, że grzech niszczy przyjaźń między ludźmi,
- wymienia grzechy przeciw pierwszemu przykazaniu (ateizm, niewiara, zwątpienie, agnostycyzm).
- wyjaśnia, dlaczego Bóg ocalił Noego od potopu,
- uzasadnia potrzebę troski o swoją rodzinę,
- podaje prawdę, że Bóg sprzeciwia się ludzkiej pysze.

DZIAŁ 3

- wyjaśnia, że od Abrahama wziął początek naród wybrany,
- omawia tekst biblijny o ofierze Abrahama (Rdz 22,1-19),
- charakteryzuje postawę Abrahama wobec Boga w sytuacji próby,
- definiuje pojęcia: błogosławieństwo, cnoty Boskie i kardynalne,
- wyjaśnia biblijne znaczenie zmiany imienia,
- uzasadnia, że cnoty kształtują charakter człowieka,
- opowiada o sprzedaniu Józefa (syna Jakuba) przez jego braci,
- omawia powody osiedlania się Izraelitów w Egipcie,
- opowiada o powołaniu Mojżesza,
- opowiada o interwencji Boga podczas przejścia przez Morze Czerwone,
- wyjaśnia słowa kapłana: „Oto Baranek Boży...” oraz słowa modlitwy: „Baranku Boży...”,
- uzasadnia, że krew Jezusa ratuje Jego wyznawców przed śmiercią wieczną.
- formułuje modlitwę dziękczynną za Bożą opiekę i dar Eucharystii,
- definiuje pojęcia: przymierze, dekalog,
- uzasadnia, że przesłanie przykazań Bożych jest ponadczasowe.
- opowiada o powołaniu Gedeona oraz formowaniu jego armii,
- charakteryzuje postawę Gedeona wobec Boga,
- uzasadnia, że każdy ma jakieś zadanie wyznaczone mu przez Boga, podaje przykłady „duchowych mocarzy”,
- uzasadnia, że Bóg udziela nam swej mocy do walki ze złem,
- określa, czym jest powołanie, opowiada o powołaniu Samuela (1 Sm 3,1-19).

DZIAŁ 4

- podaje, czym jest sakrament chrztu świętego,
- uzasadnia, że uczestnicząc w liturgii spotykamy Chrystusa
- zmartwychwstałego,
- omawia elementy liturgii słowa,
- uzasadnia, że czytane i rozważane podczas liturgii teksty biblijne są kierowanym do nas słowem Boga,
- omawia elementy liturgii eucharystycznej,
- mówi z pamięci słowa konsekracji,
- wykazuje, że Msza Święta jest uobecnieniem ofiary krzyżowej Jezusa,
- omawia treść przypowieści o dwóch synach (Mt 21,28-32),

- przyporządkowuje wybrane znaki, symbole i postawy liturgiczne do odpowiednich momentów Mszy Świętej,
- podaje prawdę, że pozdrowienia chrześcijańskie powstały jako wyraz wiary,
- wyjaśnia, dlaczego pozdrowienie chrześcijańskie łączy się z życzeniem Bożego błogosławieństwa.

DZIAŁ 5

- podaje kryteria, według których chce kształtować swoje życie,
- uzasadnia, dlaczego jego obecny rozwój ma wpływ na jego przyszłość,
- definiuje pojęcie „prawo Boże”,
- podaje przykłady wykroczeń przeciw wierze i Bożej czci (błuznierstwo, nieuczciwość, krzywoprzysięstwo, wiarołomstwo),
- podaje zasady, na których opierają się relacje międzyludzkie,
- podaje przykłady pozytywnego rozwiązywania konfliktów,
- podaje przykłady ludzi, którzy osiągnęli sukces dzięki wyteżonej pracy,
- uzasadnia potrzebę pracowitości dla rozwoju zarówno osób wybitnych, jak i przeciętnych,
- wymienia zalety kontaktowania się ludzi przy pomocy mediów i bez ich pośrednictwa,
- wymienia rodzaje pracy wolontariatu.

DZIAŁ 6

- opisuje rozwój chrześcijaństwa w warunkach prześladowań,
- podaje przykłady zetknięcia się św. Pawła z kulturą grecką i rzymską,
- charakteryzuje działalność ewangelizacyjną misjonarzy niosących Ewangelię w różnych częściach Europy,
- podaje w zarysie kolejność chrystianizacji poszczególnych ludów i terytoriów Europy,
- omawia zakonne życie benedyktynów,
- wyjaśnia zaangażowanie chrześcijan w tworzenie kultury,
- podaje datę liturgicznej uroczystości św. Wojciecha,
- wyjaśnia znaczenie chrztu Polski dla dalszych jej dziejów,
- podaje datę liturgicznego wspomnienia św. Stanisława,
- uzasadnia, dlaczego św. Stanisław należy do głównych patronów Polski.

DZIAŁ 7

- podaje datę liturgicznego wspomnienia Aniołów Stróżów,
- definiuje pojęcia: święty, patron,
- określa, w czym się przejawia Boże miłosierdzie,
- charakteryzuje rolę św. Faustyny w szerzeniu czci Bożego miłosierdzia,
- układa własną modlitwę do Jezusa Miłosiernego,
- definiuje pojęcie „ojczyzna”,
- uzasadnia, że każdy jest odpowiedzialny za pokój na świecie,

DZIAŁ 8

- podaje prawdę, że odmawiając różaniec, zwracamy się do Boga za pośrednictwem Maryi,
- uzasadnia potrzebę modlitwy za zmarłych i troskę o ich groby,
- wyjaśnia, dlaczego na grobach stawia się krzyże,
- podaje definicję roku liturgicznego,
- przyporządkowuje nabożeństwa do okresów roku liturgicznego,
- wymienia chrześcijańskie tradycje związane ze świętami Bożego Narodzenia,

- opowiada biblijną historię o mędracach ze Wschodu,
- podaje datę uroczystości Objawienia Pańskiego,
- podaje tytuły kolęd związanych z mędracami ze Wschodu,
- układa modlitwę związaną z odpieraniem pokus.
- wyjaśnia znaczenie symboli paschalnych,
- podaje znaczenie słowa „rezurekcja”,
- wyjaśnia, dlaczego światło jest symbolem Chrystusa Zmartwychwstałego,
- wskazuje wydarzenia paschalne na schemacie roku liturgicznego,
- wymienia znaki towarzyszące zesłaniu Ducha Świętego na apostołów.

NA OCENĘ DOPUSZCZAJĄCĄ

DZIAŁ 1

- wymienia wartości, które pomagają osiągnąć prawdziwe szczęście,
- uzasadnia, że budowanie własnego życia wymaga długofalowej pracy nad sobą,
- wymienia, co jest dla niego ważne,
- podaje prawdę, że Bóg kocha miłością bezwarunkową,
- wskazuje teksty biblijne mówiące o powszechności grzechu,
- wskazuje na Jezusa jako Zbawiciela, który wyzwala z niewoli grzechu,
- podaje prawdę, że stan duszy człowieka wpływa na jego relacje z otoczeniem,
- prezentuje treść perykopy o dwunastoletnim Jezusie w świątyni,
- podaje prawdę, że siłą, która pociąga ludzi do dobra, jest miłość Jezusa,
- wymienia rzeczy ostateczne człowieka.

DZIAŁ 2

- podaje prawdę, że Biblia zawiera słowo kochającego Boga, który chce się z nami spotykać,
- wyjaśnia, czym jest Pismo Święte,
- potrafi odróżnić w zapisie księgę, rozdział, werset,
- odszukuje w Piśmie Świętym wskazany fragment,
- podaje prawdę, że biblijna nauka o stworzeniu nie przeczy teorii ewolucji,
- podaje prawdę, że człowiek jest najdoskonalszym ze stworzeń,
- określa, że każdy człowiek rodzi się jako kobieta lub mężczyzna,
- prezentuje swoje drzewo rodowe,
- podaje prawdę, że aniołowie zostali stworzeni przez Boga,
- wymienia zadania aniołów,
- podaje prawdę, że przyczyną grzechu pierwszych rodziców było nieposłuszeństwo,
- wyjaśnia, na czym polega wolna wola,
- wymienia konsekwencje grzechu,
- podaje, że drogą powrotu do przyjaźni Boga i ludzi jest przeproszenie,
- prezentuje biblijne opowiadanie o potopie (Rdz 6,5-9.17),
- mówi z pamięci prawdę wiary o Bożej sprawiedliwości,
- wskazuje owoce sakramentu pokuty i pojednania.

DZIAŁ 3

- wyjaśnia pojęcie „patriarcha”,
- podaje prawdę, że wiara jest darem Boga i wymienia jej cechy,
- podaje, że Izaak był umiłowanym synem Abrahama,
- podaje przykłady działań Boga, które pomagają człowiekowi przemienić się na lepsze,
- podaje fakt, że synowie Jakuba dali początek dwunastu pokoleniom narodu Izraela,
- podaje przykłady trudnych sytuacji, z których Bóg wyprowadził dobro,

- omawia sytuację Izraelitów w Egipcie,
- podaje prawdę, że Izraelici w niewoli prosili Boga o pomoc,
- wymienia zjawiska, którymi posłużył się Bóg, karząc Egipcjan,
- podaje prawdę, że krew baranka uratowała Izraelitów przed śmiercią,
- podaje prawdę, że Jezus jest prawdziwym Barankiem Paschalnym,
- podaje prawdę, że śmierć Izraelitów spowodowana przez jadowite węże była karą za grzech niewierności,
- podaje, kiedy i w jaki sposób oddajemy cześć krzyżowi,
- podaje przykłady doświadczenia opieki Boga w sferze materialnej i duchowej,
- opowiada o przymierzu na górze Synaj, podaje, kim byli Madianici,
- określa, że Samson był jednym z sędziów i walczył z Filistynami,
- wymienia źródła duchowej mocy człowieka,
- wymienia, do czego Bóg nas powołuje.

DZIAŁ 4

- mówi z pamięci formułę udzielania chrztu,
- podaje datę swojego chrztu,
- potrafi zademonstrować sposób udzielenia chrztu w nagłym wypadku.
- wymienia główne części Mszy Świętej,
- podaje przykłady ludzi, dla których uczestnictwo w Eucharystii było największą wartością,
- wymienia elementy liturgii słowa,
- układa wezwania modlitwy wiernych.
- wymienia elementy liturgii eucharystycznej,
- podaje, że są cztery modlitwy eucharystyczne,
- wymienia podstawowe postawy, znaki i symbole liturgiczne,
- uzasadnia, że postawa zewnętrzna powinna wyrażać wewnętrzną więź z Bogiem.
- wymienia pozdrowienia chrześcijańskie,
- wyjaśnia znaczenie pozdrowień chrześcijańskich.

DZIAŁ 5

- podaje, za kogo jest odpowiedzialny teraz i w przyszłości,
- wymienia osoby, które mogą mu pomóc w podejmowaniu właściwych decyzji,
- omawia, czym są przykazania,
- wymienia obowiązki wobec Boga wynikające z Bożych przykazań,
- podaje prawdę, że Bóg stworzył człowieka do życia we wspólnocie z innymi (Rdz 2,18),
- wymienia kręgi relacji z innymi (rodzina, przyjaciele, koledzy, obcy),
- wymienia najczęstsze przyczyny konfliktów występujących w szkole i rodzinie,
- wymienia swoje najważniejsze obowiązki,
- wymienia, co pomaga, a co przeszkadza w dobrym wykorzystaniu czasu wolnego,
- określa, co to jest wolontariat.

DZIAŁ 6

- wymienia męczenników, o których jest mowa w Dziejach Apostolskich i w późniejszych źródłach historycznych,
- podaje przykłady współczesnych areopagów.
- wyjaśnia pojęcie „misjonarz”,
- definiuje pojęcia: monastycyzm, reguła zakonna, benedyktyni,
- prezentuje koleje życia św. Benedykta z Nursji,
- uzasadnia wybór św. Benedykta na głównego patrona Europy,
- wymienia pierwsze biskupstwa na ziemiach polskich,

- prezentuje życie i działalność misyjną św. Wojciecha,
- uzasadnia doniosłość zjazdu gnieźnieńskiego.
- podaje najważniejsze fakty z życia św. Stanisława,
- podaje fakty z życia św. Jadwigi,
- podaje datę wspomnienia liturgicznego św. Jadwigi.

DZIAŁ 7

- uzasadnia, że pomoc Anioła Stróża jest przejawem Bożej opatrności,
- układa modlitwę do Anioła Stróża,
- wymienia wydarzenia z życia św. Stanisława Kostki świadczące o jego duchowej sile,
- podaje datę, kiedy Kościół oddaje cześć św. Stanisławowi,
- wymienia najważniejsze wydarzenia z życia św. Faustyny,
- wymienia sposoby czci Bożego miłosierdzia,
- wymienia polskie symbole narodowe,
- podaje przykłady bohaterów, którzy oddali życie za Ojczyznę,
- podaje treść i godzinę wspólnego odmawiania „Apelu jasnogórskiego”,
- mówi (śpiewa) z pamięci „Apel jasnogórski”

DZIAŁ 8

- mówi z pamięci części i tajemnice różańca,
- podaje datę wspomnienia Matki Bożej Różańcowej,
- podaje prawdę, że grzebanie umarłych jest uczynkiem miłosierdzia i chrześcijańskim obowiązkiem,
- wskazuje, że modlitwa za zmarłych jest pomocą duszom oczekującym w czyśćcu,
- wymienia okresy w roku liturgicznym i obowiązujące święta kościelne,
- opowiada, jak Kościół oddaje cześć świętym wspomnianym w roku liturgicznym,
- opowiada biblijną historię o narodzeniu Jezusa,
- śpiewa kolędy,
- wymienia tradycje związane uroczystością Objawienia Pańskiego,
- wymienia symbole paschalne,
- podaje przykłady spotkań z Chrystusem po Jego zmartwychwstaniu,
- uzasadnia potrzebę liturgicznych spotkań z Chrystusem.
- podaje prawdę, że podczas chrztu Jezusa zstąpił na Niego Duch Święty pod postacią gołębiczy,
- podaje prawdę, że Duch Święty zstąpił na apostołów w Wieczerniku w dniu Pięćdziesiątnicy.